

KARTA INWENTARYZACYJNA GEOSTANOWISKA

Maria Barmuta, Jan Barmuta

Informacje ogólne		
Nr obiektu	099	
Nazwa obiektu (oficjalna, obiegowa lub nadana)	METADIABAZY NA GÓRZE ZADORA	
Współrzędne geograficzne [WGS 84 – hddd.dddd]	Długość: 15° 55' 26.85"	Szerokość: 50° 57'53.01"
Gmina	Wojcieszów	
Opis lokalizacyjny	Skałka usytuowana jest w Wojcieszowie Dolnym, niedaleko (około 500 m) ostatnich zabudowa przy ulicy Targowej. Prowadzi do niej ścieżka. Usytuowane jest na pd- zach zboczu wzniesienia Zadora, na wysokości ok. 400 m. npm.	
Rozmiary (np. długość, szerokość, wysokość, powierzchnia)	Długość ok 11 m Wysokość 7,5 m Szerokość 7 m	
Charakterystyka naukowa geostanowiska		
Reprezentowana dziedzina nauk o Ziemi (np. tektonika, litologia, stratygrafia, geomorfologia)	Litologia – zmetamorfizowane skały magmowe, żyły kwarcowe Tektonika – wskaźniki kinematyczne Geomorfologia – formy skałkowe	
Rodzaj obiektu	Skałka	
Litologia	Metadiabazy	
Forma rzeźby terenu	Zbocze	
Geneza obiektu (naturalny, antropogeniczny)	Naturalny	
Ogólny kontekst geologiczno- geomorfologiczny	Odślonięcie zbudowane jest ze skał zaliczanych do dolnego piętra strukturalnego jednostki kaczawskiej. Stanowią one człon dolnopaleozoicznego kompleksu wulkanicznego o bimodalnym charakterze wskazującym na inicjalne stadium ryftowania (Kryza i in 2007). Badania geochemiczne wykazały, że są to skały zasadowe będące produktem wewnątrzpłytyowych magm alkalicznych. Na podstawie dotychczasowych prac uznaje się ordowicki wiek powstania skał (Kryza 1993; Kryza i in 2007). Diabazy są skałami subwulkanicznymi, a występowanie ich na powierzchni jest dowodem na postępującą peneplenizację.	

Opis obiektu z punktu widzenia nauk o Ziemi	W obrębie stanowiska obserwować można wychodnię diabazu, którego dłuższa oś ciała ma orientację 120°, podobną orientację mają inne ciała diabazowe w tym regionie (Kryza R., 1993). Skały te są średnio- i drobnokrystaliczne, w brzeźnych częściach pozbawione fanerokryształów. W obrębie wychodni występuje foliacja. Analiza minerałów wykonana na mikrosondzie wskazuje na różne etapy ewolucji od etapu magmowego, przez metamorfizm wysokociśnieniowy po metamorfizm regionalny niskiego do średniego stopnia przy umiarkowanym ciśnieniu (Kryza R., Muszyński A, 1987; Kryza R., 1993). Opisywana wychodnia jest silnie pocięta żyłami kwarcowymi. Grubość żył wynosi od 0,5 do 25 cm. Żyły często wykazują silne zaangażowanie tektoniczne (zafałdowania, rozerwania). Obserwuje się również wskaźniki kinematyczne takie jak porfiroklasty powstałe na wskutek rotowania kryształów kwarcu przez parę sił ścinających.
Historia badań naukowych	Tematem występowania diabazów w rejonie Wojcieszowa zajmowali się badacze zarówno niemieccy jak i polscy. Utwory te po raz pierwszy zostały opisane przez Gürich w 1882 (vide Zimmerman 1941), a ich skartowaniem zajął się Zimmerman (1941). Dużą rolę w rozpoznaniu tych utworów odegrał Kryza publikując szereg artykułów. W literaturze nie odnaleziono opisu tego konkretnego stanowiska.
Wartości dodatkowe (historyczne, biologiczne)	Odstonięcie znajduje się w obrębie obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie.
Bibliografia (najważniejsze pozycje)	Kryza R., 1993- Zasadowe skały metawulkaniczne środkowej części gór Kaczawskich studium petrograficzne; Prace geologiczne – mineralogiczne XXXI. Wrocław Kryza R., Muszyński A., 1987 – Zmetamorfizowany kompleks diabazowo – osadowy z Wojcieszowa Dolnego Przejaw wczesnego ryftingu w dolnym paleozoiku Gór Kaczawskich. Przegląd Geologiczny 6. Kryza, R., Muszyński, A., Vielzeuf, D. 1990. Glaucophan-bearing assemblage overprinted by greenschist-facies metamorphism in the Variscan Kaczawa complex, Sudetes, Poland. Journal of Metamorphic Geology 8, 345–355. Zimmermann E.J., 1941 – geologische Karte des Deutschen Reiches Erläuterungen zu Blatt Kauffung. Lief. 276
Inne uwagi	Diabazy występujące w odstonięciu uległy metamorfizmowi co sugeruje, że określając skałę należałoby używać przedrostka meta. Kryza w swoich pracach pomija przedrostek.
Stan i możliwości wykorzystania	
Możliwości wykorzystania obiektu do celów edukacyjnych	Obiekt ze względu na swoje położenie posiada ograniczone możliwości wykorzystania go do celów edukacyjnych. Wpływa na to np. brak możliwości bezpiecznego przebywania większej grupy przy odstonięciu. Możliwość podejmowania tematów: metamorfizm skał magmowych, elementy tektoniki, paleogeografia

Dostępność: ograniczenia, bezpieczeństwo	Obiekt o ograniczonym dostępie zlokalizowany na zboczach porośniętych lasem. Tak zlokalizowane odsłonięcie wymaga ostrożności w trakcie zapoznawania się z nim.
Istniejąca infrastruktura turystyczna	Brak
Istniejące i potencjalne zagrożenia	Skałka otoczona jest roślinnością, która ją zasłania.

Dokumentacja graficzna

099_1 Widok na skałkę metadiabazową na Zadorze. Widoczna miększa żyła kwarcowa

099_2 Zdeformowane żyły kwarcowe w obrębie skałki

099_3 Zdeformowane żyły kwarcowe w obrębie skałki

099_4 Dużych rozmiarów żyła wypełniona kryształami kwarcu